

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ "УНІВЕРСУМ"

Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і
менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з методико-методичної
та навчальної роботи

Олександр ЖИЛЬЦОВ
2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК

для студентів

спеціальності *073 Менеджмент*
освітньої програми *Організація виробництва*
освітньо-кваліфікаційного рівня *молодший спеціаліст*

Розробник: Казикова Вікторія Іванівна, викладач циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту Фахового коледжу "Універсум" Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат економічних наук

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту

Протокол від «04» серпня 2021 р. № 1

Голова циклової комісії [підпис] Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Робочу програму перевірено
«04» серпня 2021 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи [підпис] Зося ГЕЙХМАН

Заступник директора з навчальної роботи [підпис] Яніна КАРЛІНСЬКА

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» _____ 20__ р., протокол № __

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	3 / 90
Курс	3
Семестр	5
Кількість змістових модулів з розподілом:	3
Обсяг кредитів	3
Обсяг годин, в тому числі:	90
Аудиторні	42
Модульний контроль	6
Семестровий контроль	-
Самостійна робота	12
Підготовка до екзамену	30
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою є формування у майбутніх фахівців сучасної системи знань і практики про концептуальні засади бухгалтерського обліку, основи методології обліку господарської діяльності, основи техніки бухгалтерського обліку, підходи до організації обліку на підприємстві та засади керівництва бухгалтерським обліком в Україні.

Завданнями курсу:

- вивчення методів раціональної організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємствах та на підставі використання прогресивних форм і національних стандартів;
- оволодіння принципами бухгалтерського обліку;
- забезпечення засвоєння методичних підходів, що використовуються в бухгалтерському обліку для відображення інформації про господарську діяльність;
- набуття навичок опрацювання і використання облікової інформації в управлінні.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі **компетентності**:

загальні:

- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та проведення досліджень на відповідному рівні;

фахові:

- базові знання наукових понять і методів, необхідних для розуміння принципів функціонування фінансової системи володіння методологічною базою спостереження, ідентифікації, класифікації, аналізу, синтезу в професійній діяльності
- здатність до застосування різних форм і методів бухгалтерського обліку на підприємстві
- здатність до складання фінансової, податкової, статистичної та спеціальної звітності, передбаченої стандартами бухгалтерського обліку і законодавством України
- здатність до аналізу підходів щодо організації бухгалтерського обліку в установах різних організаційно-правових форм господарювання

предметні:

- готовність використовувати понятійно-категоріальний апарат з бухгалтерського обліку та звітності на підприємствах
- здатність самостійно вивчати зміни до законодавства з питань ведення бухгалтерської документації на підприємствах
- знання порядку відображення в обліку основних господарських процесів
- готовність оцінювати стан, проблеми та перспективи бухгалтерського обліку і фінансової звітності на підприємствах

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни студент:

- знає сутність бухгалтерського обліку та характеризує його види;
- самостійно вивчає зміни до законодавства з питань ведення бухгалтерської документації на підприємствах;
- вміє використовувати методи бухгалтерського обліку для потреб управління підприємством;
- знає порядок відображення в обліку основних господарських процесів: створення підприємства, постачання, виробництво, збут, визначення фінансових результатів;
- вміє складати фінансову звітність підприємства;
- оцінює стан, проблеми та перспективи бухгалтерського обліку і фінансової звітності на підприємствах.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Змістовний модуль 1. Основи бухгалтерського обліку						
Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність і види	4	2	1			4
Тема 2. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в Україні	4	2	1			
Тема 3. Загальні принципи організації бухгалтерського обліку	6	2	2			
Модульна контрольна робота	2					
Разом за змістовим модулем 1	16	6	4	0	0	4
Змістовий модуль 2. Основи методології бухгалтерського обліку						
Тема 4. Предмет і метод бухгалтерського обліку	5	2	2			2
Тема 5. Система рахунків бухгалтерського обліку і подвійний запис	5	2	2			
Тема 6. Оцінювання та калькуляція	5	2	2			2
Тема 7. Документація та інвентаризація	5	2	2			
Модульна контрольна робота	2					
Разом за змістовим модулем 2	22	8	8	0	0	4
Змістовий модуль 3. Процес ведення бухгалтерського обліку та формування звітності						
Тема 8. Облік господарських процесів	14	6	6			4
Тема 9. Основи бухгалтерської звітності підприємства	6	2	2			
Модульна контрольна робота	2					
Разом за змістовим модулем 3	22	8	8	0	0	4
Підготовка до екзамену	30					
Разом	90	22	20	0	0	12

* - з урахуванням модульних контрольних робіт (6 год.) і підготовки до екзамену (30 год.)

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Основи бухгалтерського обліку

Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність і види

Сутність господарського обліку. Суб'єкти господарської діяльності. Мета господарського обліку. Види господарювання. Мета та види господарської діяльності. Функції бухгалтерського обліку. Господарські виміри. Облік за функціями (податковий, фінансовий). Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку і звітності.

Ключові слова: бухгалтерський облік, господарський облік, оперативний облік, статистичний облік, натуральні вимірники, грошові вимірники, трудові вимірники, фінансовий облік.

Література: [1 – 12].

Тема 2. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в Україні

Державне регулювання обліку і звітності. Система органів державної влади та державного управління. Міністерство фінансів України, Методологічна рада з бухгалтерського обліку.

Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку і звітності. Закон України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, їх зміст і призначення.

Облік у системі економічних наук. Використання даних бухгалтерського обліку в фінансах, аналізі, контролі, аудиті.

Ключові слова: закон, нормативно-правовий акт, Міністерство фінансів України, Методична рада з бухгалтерського обліку, Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку.

Література: [1 – 12].

Тема 3. Загальні принципи організації бухгалтерського обліку

Основні передумови раціональної організації бухгалтерського обліку. План організації бухгалтерського обліку на підприємстві. Державне управління обліком і звітністю в країні. Форми побудови бухгалтерського обліку. Організація і ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Облікова політика підприємства.

Ключові слова: організація бухгалтерського обліку, форми бухгалтерського обліку, облікова політика підприємства.

Література: [1 – 5; 7 – 9; 11; 12].

Змістовий модуль 2. Основи методології бухгалтерського обліку

Тема 4. Предмет і метод бухгалтерського обліку

Загальна характеристика предмету бухгалтерського обліку. Об'єкти бухгалтерського обліку. Господарські засоби та їх класифікація за складом та розміщенням і за функціональною роллю в суспільному відтворенні. Джерела

утворення господарських засобів та їх класифікація. Господарські процеси як об'єкт бухгалтерського обліку. Загальна характеристика методу бухгалтерського обліку. Характеристика елементів методу бухгалтерського обліку. Взаємозв'язок між предметом та методом бухгалтерського обліку.

Ключові слова: господарські засоби, активи, основні засоби, запаси, ліквідність, система рахунків, калькулювання, документування.

Література: [1 – 5; 7 – 9; 12].

Тема 5. Система рахунків бухгалтерського обліку і подвійний запис

Поняття про рахунки, їх будова та призначення. Дебет і кредит рахунків.

Активні, пасивні й активно-пасивні рахунки.

Подвійний запис господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку, його суть, обґрунтування та контрольне значення. Кореспонденція рахунків, бухгалтерські проведення (записи). Порядок записів на рахунках, поняття сальдо та оборотів. Порядок виведення сальдо на активних, пасивних і активно-пасивних рахунках.

Синтетичний та аналітичний облік на рахунках. Поняття про субрахунки. Взаємозв'язок рахунків синтетичного та аналітичного обліку.

Узагальнення даних поточного обліку. Оборотні відомості, їх види, порядок складання та контрольне значення. Взаємозв'язок між рахунками й балансом.

План рахунків, його суть, будова, значення. Позабалансові рахунки. Економічна та структурна класифікація рахунків бухгалтерського обліку.

Ключові слова: рахунок, план рахунків, актив, пасив, активні рахунки, пасивні рахунки, активно-пасивні рахунки, небалансові рахунки, подвійний запис.

Література: [1 – 5; 7 – 9; 12].

Тема 6. Оцінювання та калькуляція

Основні показники господарської діяльності. Сутність вартісного вимірювання, його необхідність і значення. Бази оцінок. Методи оцінок та їх характеристика. Оцінювання як елемент методу бухгалтерського обліку.

Калькулювання як елемент методу бухгалтерського обліку. Види калькуляції та об'єкти калькулювання.

Ключові слова: спостереження, сприйняття, вимірювання, реєстрація, документообіг.

Література: [1 – 12].

Тема 7. Документація та інвентаризація

Поняття про документація і бухгалтерські документи як носії економічної інформації. Визначення первинного документа.

Документація як складова частина методу бухгалтерського обліку.

Класифікація документів, їх структура, вимоги до складання. Порядок прийняття, перевірки й обробки документів. Матеріальні носії інформації.

Інвентаризація як спосіб первинного спостереження і документування фактів господарської діяльності, контролю за збереженням власності (капіталу) і уточнення показників поточного бухгалтерському обліку. Значення

інвентаризації. Види інвентаризації. Порядок проведення інвентаризацій, визначення та відображення їх результатів у бухгалтерському обліку.

Ключові слова: документ, документація, реквізит, інвентаризація, інвентаризаційна комісія.

Література: [1 – 12].

Модуль 3. Процес ведення бухгалтерського обліку та формування звітності

Тема 8. Облік господарських процесів

Облік процесу постачання. Загальні принципи обліку процесу придбання предметів праці. Методика і техніка складання розрахунку розподілу транспортно-заготівельних витрат. Облік процесу придбання засобів праці.

Облік процесу виробництва. Класифікація витрат. Призначення і структура рахунка 23 «Виробництво». Методи обліку витрат. Методика визначення фактичної собівартості випущеної продукції. Облік та розподіл загальновиробничих витрат. Облік адміністративних витрат.

Облік процесу реалізації. Методика і техніка визначення фінансових результатів від реалізації продукції. Облік формування фінансових результатів на рахунках бухгалтерського обліку. Облік використання прибутку на рахунках бухгалтерського обліку.

Ключові слова: господарський процес, постачання, засоби праці, виробництво, витрати виробництва, собівартість виробництва, загальновиробничі витрати, адміністративні витрати, фінансові витрати, реалізація, дохід від реалізації, прибуток, збиток.

Література: [1 – 12].

Тема 9. Основи бухгалтерської звітності підприємства

Звітність, її мета та види. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку по звітності. Загальні вимоги до фінансової звітності. Принципи підготовки фінансової звітності. Склад та елементи фінансової звітності. Порядок складання, строки подання і розгляду фінансової звітності. Порядок складання, строки подання, розгляду і затвердження річного звіту.

Форми фінансової звітності та їх призначення. Баланс. Звіт про фінансові результати. Звіт про рух грошових коштів. Звіт про власний капітал. Примітки до звітів.

Ключові слова: звітність, фінансова звітність, фінансові результати.

Література: [1 – 12].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студента

Для оцінювання рівня знань студентів при вивченні дисципліни використовується 100-бальна шкала.

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	3	3	4	4	4	4
Відвідування семінарських занять	1	2	2	4	4	4	4
Робота на семінарському занятті	10	1	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	2	10	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Разом		-	45	-	63	-	58
Максимальна кількість балів:				166			
Розрахунок коефіцієнта:				2,77			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Навчальними планами підготовки фахівців економічних спеціальностей поряд з аудиторними заняттями передбачається самостійна робота студентів, яка є невіддільною складовою навчального процесу.

Тематика індивідуальної роботи розроблена за наступними темами:

1. Бухгалтерський облік, його сутність і основи організації.
2. Предмет і метод бухгалтерського обліку.
3. План рахунків бухгалтерського обліку та балансове узагальнення.
4. Первинне спостереження та вартісне вимірювання
5. Документація та інвентаризація.
6. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис.
7. Форми бухгалтерського обліку.
8. Облік господарських процесів.
9. Бухгалтерська звітність підприємства.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінюванням

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи. Одним із контрольних заходів є проведення модульного контролю.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання після закінчення вивчення певного змістового модулю, що відокремлено за робочим навчальним планом.

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми модульного контролю:

- виконання тестових завдань;
- вирішення ситуаційних завдань;
- розв'язання задач.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Під час вивчення дисципліни застосовується така форма семестрового контролю як екзамен. Виставляється за результатами виконання студентами програми курсу і складання іспиту.

Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100	Відмінно
B	82-89	Дуже добре
C	75-81	Добре
D	69-74	Задовільно
E	60-68	Достатньо
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу

7. Навчально-методична карта дисципліни “Бухгалтерський облік”

Разом: 90 год., лекції – 18 год., семінари – 10 год., практичні – 14 год., самостійна робота – 42 год., підсумковий контроль – 6 год.

Модулі	Назва модуля	Максимальна кількість балів за модулем	Теми лекцій	Теми семінарських занять	Самостійна робота	Види поточного контролю
Змістовний модуль 1	Основи бухгалтерського обліку	45 балів	Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність і види	Тема 1. Бухгалтерський облік, його сутність і види	5 балів	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)
			Тема 2. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в Україні	Тема 2. Нормативно-правове забезпечення бухгалтерського обліку в Україні		
			Тема 3. Загальні принципи організації бухгалтерського обліку	Тема 3. Загальні принципи організації бухгалтерського обліку		
Змістовний модуль 2	Основи методології бухгалтерського обліку	63 бали	Тема 4. Предмет і метод бухгалтерського обліку	Тема 4. Предмет і метод бухгалтерського обліку	10 балів	Модульна контрольна робота 2 (25 балів)
			Тема 5. Система рахунків бухгалтерського обліку і подвійний запис	Тема 5. Система рахунків бухгалтерського обліку і подвійний запис		
			Тема 6. Оцінювання та калькуляція	Тема 6. Оцінювання та калькуляція		
			Тема 7. Документація та інвентаризація	Тема 7. Документація та інвентаризація		
Змістовний модуль 3	Процес ведення бухгалтерського обліку та формування звітності ті	58 балів	Тема 8. Облік господарських процесів	Тема 8. Облік господарських процесів	5 балів	Модульна контрольна робота 3 (25 балів)
			Тема 9. Основи бухгалтерської звітності підприємства	Тема 9. Основи бухгалтерської звітності підприємства		

8. Рекомендовані джерела

Основна:

1. Бурлан С. А., Каткова Н. В. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : навч. посіб. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2018. 272 с.
2. Соболев В. М., Косата І. А., Розіт Т. В. Бухгалтерський облік : Навч. посіб. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 222 с.

Додаткова

3. Акімова Н.С., Говоруха О.О., Кирильєва Л.О., Євлаш Т. О. Бухгалтерський облік : навч. посіб. Х. : ХДУХТ, 2019. 182 с.
4. Бурденко І. М., Гольцова С. М., Макаренко І. О., Савченко Т. Г., Серпенінова Ю.С. Основи бухгалтерського обліку: навч. посіб. Суми : Вид-во «Винниченко М.Д.», 2016. 266 с.
5. Жадько К. С., Олійник Л. Ш., Семенюта В. В. Бухгалтерський облік : ділові ігри, ситуаційні вправи, тести : практикум. Дніпро : УМСФ, 2018. 100 с.
6. Загальні вимоги до фінансової звітності : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1. Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 №73. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
7. Іщенко Я. П., Подолянчук О. А., Коваль Н. І. Фінансовий облік 1: підруч. Вінниця : Видавництво ФОП Кушнір Ю. В. 2020. 496 с.
8. Крупка Я. Д., Задорожний З. В., Гудзь Н. В. Фінансовий облік : підруч. 4-те вид. [доп. і перероб.]. Тернопіль : ТНЕУ, 2017. 451 с.
9. Огійчук М.Ф., Гуторов О.І. Облік і оподаткування: практикум дистанційного тестування: навч. посіб. Київ. Алерта. 2018. С. 306.
10. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Наказ Міністерства фінансів України від 24.15.1995 р. №88. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95>.
11. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.17.1999 р. № 996-XIV. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
12. Шара Є. Ю. Бухгалтерський фінансовий та податковий облік: навч. посіб. К. : Центр навчальної літератури, 2019. 422 с.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство фінансів України. Електронний ресурс. Режим доступу : <https://www.mof.gov.ua/uk>
2. Інформаційний портал про події у сфері бухгалтерського і податкового обліку. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://buhgalter911.com>
3. Інформаційна агенція Ліга БизнесИнформ. Електронний ресурс. Режим доступу: www.liga.net
4. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
5. Законодавчі акти України. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Все про бухгалтерський облік. Електронний ресурс. Режим доступу : <http://vobu.ua/ukr>